

for en forøgelse af den frivillige personelstyrke.

Det vil formentlig være muligt at opnå en vis øget tilgang af frivillige gennem en forstærket oplysningsvirksomhed, men man bør samtidig overveje, om der på anden måde kan skabes øget interesse for at melde sig til hjemmeværnet. Der tænkes i denne forbindelse bl. a. på, at der straks efter hjemsendelsen fra den første uddannelse i værnene skulle kunne gives de værnepligtige adgang til at indtræde som frivillige i hjemmeværnet i stedet for i lokalforsvaret. De herved opnåede fordele for den værnepligtige opvejes i fuldt mål af, at den pågældende bevarer sin plads i kupberedskabet.

ad 4. *Bevæbning og udrustning.* Hjemmeværnets enheder er i det store og hele bevæbnet som fodfolkets lette kompagnier.

Den lovmæssige maksimale årlige tjenestetid i hjemmeværnet, som for hovedparten af personellet er 24 timer, sætter i sig selv en grænse for, i hvor høj grad man kan pålægge personellet uddannelse i betjening og vedligeholdelse af tungere og mere komplicerede våben.

Erfaringen viser dog, at mange hjemmeværnsfolk gerne påtager sig uddannelse af længere varighed, når der er tale om løsning af særligt vigtige opgaver eller tildeling af specielt materiel. Der vil derfor være basis for at give hjemmeværnet rådighed over visse tungere våben, f. eks. større morterer end de nuværende og dysekanoner. Indtil videre bør der dog næppe ske en generel fordeling af sådanne våben til alle hjemmeværnsenheder, men man må i givet fald først undersøge mulighederne for tilvejebringelse af fornødent betjeningsmandskab i de områder, hvor man i særlig grad måtte ønske at forstærke hjemmeværnet. Panserværnsvåben med længere rækkevidde og større virkning vil øge hjemmeværnets slagkraft i betydelig grad.

Det må i denne forbindelse erindres, at hjemmeværnets høje beredskab, som er af afgørende betydning for dets anvendelse, ikke mindst er betinget af dets udrustning med forholdsvis ukompliceret materiel, som kan klargøres med meget kort varsel.

Hjemmeværnets effektivitet kan i øvrigt øges ved forøget tildeling af signalmidler, især radiostationer, der ikke blot vil forbedre hjemmeværnets muligheder for at

videregive meldinger til værnene, men også vil gøre det lettere at føre kommando over de spredt opstillede styrker.

Endvidere bør der anskaffes flere fartøjer til det maritime hjemmeværn.

ad 5. *Uddannelsen.* Der vil utvivlsomt kunne opnås en ret betydelig styrkelse af hjemmeværnet ved en forbedring af uddannelsen.

Ifølge sagens natur må fortsat hovedparten af uddannelsen foregå lokalt i kompagni- og distriktsområderne af hensyn til personellens civile gerning og suppleret med kurser ved hjemmeværnets befalingsmandsskole.

Der bør imidlertid skabes bedre rammer om uddannelsen, hvilket bl. a. vil kunne opnås ved anvendelsen af flere kvalificerede instruktører og ved at give hjemmeværnsdistrikter og -regioner rådighed over personel, der kan tilrettelægge, koordinere og vejlede i uddannelsen.

Selv om behovet for uddannelsespersonel for visse stillingers vedkommende må ønskes dækket ved ansættelser (tilkommandering) af fast personel, bør der ske en sådan forbedring af vilkårene for de kontraktantagne instruktører, muligvis i form af en bonusordning, at der sikres hjemmeværnet tilgang af kvalificerede instruktører såvel fra dets egne rækker som fra værnene.

Der har i en vis udstrækning været gennemført weekend- og 4 dages kurser, hvor mandskab fra f. eks. et distrikt gennemgik en rationel og koncentreret uddannelse. Uddannelsen på 4 dages kurser bør anvendes i størst mulig udstrækning, og hertil egnede uddannelseslejre bør tilvejebringes, hvor de ikke allerede forefindes.

ad 6. *Opgaver.* Samtidig med, at der i de forløbne år er sket en afklaring af de militære opgaver, som med fordel kan løses af et frivilligt hjemmeværn, er det trådt klarere frem, at hjemmeværnets militære værdi er direkte afhængigt af tilstedeværelsen af og samvirket med egentlige operative kampstyrker af værnene.

Hjemmeværnets uddannelse og struktur sætter det ikke i stand til i længere tid at standse større fjendtlige angrebsforetagender, hvis hjemmeværnets enheder skal kæmpe isoleret.

Det har da også stedse været en forudsætning, at hjemmeværnet som følge af sit